

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Koronapandemia on iskenyt moneen toimialaan mutta erityisesti muusikoiden toimeentuloon. Musiikkia ammattimaisesti esittävien noin 3000 freelancerin keskimäärin 2500 euron kuukausitulomenetykset ovat huhti-elokuulta 2020 noin 50 miljoonaa euroa, ja kun otetaan huomioon samana aikana myönnettyt apurahat OKM:stä ja säätiöistä sekä saadut työttömyyskorvaukset, on nettomenetys noin 44 miljoonaa. Muusikoiden määrä on todellisuudessa suurempi, mutta kaikilla tulojen pääosa ei synny konserttitoiminnasta. Tästä menetyksestä noin puolet muodostuu palkkatulosta ja puolet yrittäjäasemassa saadusta tulosta.

Orkesterikentällä toimivat noin 1000 kuukausipalkkaista muusikkoa ovat olleet pääosin työssä tai lomautettuna, ja menetykset ovat siksi pienemmät, yhteensä suuruusluokkaa 1 000 000 euroa.

Koko musiikin esittäjäkentän koronamenetykset elokuun loppuun asti laskettuna ovat siis yhteensä 50 miljoonaa euroa.

Yritystuet ovat kohdistuneet vain vähäisessä määrin musiikin esittämisen toimialalle, ja yritystuissa on se sisäänrakennettu ongelma alan kannalta, että tuet eivät joka tapauksessa siirry esittäville taiteilijoille, kun esityksiä ei voida järjestää ja palkan tai palkkion maksua ei tapahdu.

Työsuhteisten freelancerien osalta lakisääteinen 14 vuorokauden palkanmaksuvelvoite työnteon estyessä on laajalti jäänyt alalla toteutumatta. Asiaan on toki pyritty puuttumaan, mutta ilman vastaavaa tulopohjaa ei alan

yrityksillä useinkaan ole riittävästi maksuvaraa odottamattomassa tilanteessa. Samoin taustalla piilleet työttömyysturvalainsäädännön ongelmakohdat, kuten omassa työssä työllistymisen arviointi ja pakkoyrittäjäys, ovat nostaneet päätään ja suurentaneet muusikoiden ansionmenetyksiä. Ansiosidonnainen työttömyysturva on koitunut vain harvojen avuksi tilanteessa.

Esitystoimintaa on varovasti ja pienimuotoisesti aloitettu kesäkuun alusta lukien, täydentäen sitä livestriimauksella, joka ei kuitenkaan kokonaisuutena ottaen ole ollut kannattavaa. Rajoitetuilla yleisömäärillä ei kannattavuutta ole saavutettu, ja pääosin vain julkisten tukien tai julkisen rahoituksen varassa tapahtuva esitystoiminta on ollut mahdollista. Esitystoiminnan volyymi oli elokuussa normaaliin verrattuna vain 15-20 prosentin tasolla, ja näkymät ovat epävarmuuden vallitessa heikot.

Suora tuki, joka päättyisi musiikin esittäjille, kanavoituisi helpoimmin OKM:n/Taiken kautta apurahoina, joiden kriteerit ohjaisivat tukea etenkin väliinputoajille ja niille joiden toimeentulo on koronaviruksen johdosta uhattuna. Toinen mahdollinen kanava olisi alan tukisäätiöt. Esittävän säveltaiteen freelancereiden osalta tukea tarvittaisiin syksyn aikana ainakin 10 miljoonaa euroa.

Mirkka Kivilehto

VT, juristi

Suomen Muusikkojen Liitto ry